

Verordening maatschappelijke ondersteuning 2018 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Het algemeen bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân;

gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

overwegende:

- dat burgers een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven;
- dat van burgers verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan;
- dat burgers die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende
  - zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente i.c. door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
- dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang;
- dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;

besluit vast te stellen de:

Verordening maatschappelijke ondersteuning 2018 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Hoofdstuk 1. Begrippen

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en in de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - algemeen bestuur: algemeen bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân;
  - algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten;
  - alleenstaande: de ongehuwde en niet als partner geregistreerde die geen tot zijn laste komende kinderen heeft;
  - alleenstaande ouder: de ongehuwde en niet als partner geregistreerde die de volledige zorg heeft voor een of meer tot zijn laste komende kinderen, waarbij onder een ten laste komend kind wordt verstaan een kind jonger dan 18 jaar;
  - beleidsregels: Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning 2018 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân;
  - bijdrage in de kosten: bijdrage in de kosten als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid van de wet;
  - dagelijks bestuur: dagelijks bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân;
  - dienst SoZaWe: Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân
  - de wet: de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
  - formele ondersteuning: ondersteuning die met een vergoeding vanuit het persoonsgebonden budget wordt geboden door een deskundige, niet zijnde een persoon uit het sociaal netwerk van de bewoner;
  - gekwalificeerde ondersteuners: ondersteuning door professionals die werken voor een bij de Kamer van Koophandel ingeschreven organisatie. Die organisatie voldoet aan onze

kwaliteitseisen en is gecontracteerd als ZIN-aanbieder of kan door middel van plannen (over relevante wet- en regelgeving, aansprakelijkheid, administratie en continuïteit) of visitatie door onze gebiedsteams en toezichthouder aantonen dat de organisatorische bekwaamheid voldoet aan het niveau van onze inkoopvoorwaarden.

- gezin: de gehuwde of als partner geregistreerde die tezamen een gezamenlijke huishouding voeren;
- hoofdverblijf: de woonruimte waar de aanvrager zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens staat ingeschreven of het feitelijke woonadres;
- huishoudelijke hulp als algemene voorziening: licht en zwaar huishoudelijk werk.
- hulpvraag: de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
- informele ondersteuning: ondersteuning die met een vergoeding vanuit het persoonsgebonden budget geboden wordt door een persoon die niet formele ondersteuning biedt, zoals een persoon uit het sociale netwerk van de bewoner of een beroepskracht niet zijnde een deskundige.
- ingezetene: cliënt die hoofdverblijf heeft in één van de aan de dienst SoZaWe deelnemende gemeenten.
- kwetsbaar gekwalificeerde ondersteuners: ondersteuning door professionals die werken voor een organisatie die voldoet aan onze kwaliteitseisen en daarnaast bereid is door middel van visitatie aan te tonen dat het op termijn kan gaan voldoen onze professionele en toezichthoudende voorwaarden;
- noodzakelijke huishoudelijke hulp als algemene voorziening: hulp voor hen die in het kader van hun zelfredzaamheid zijn aangewezen op hulp bij licht en zwaar huishoudelijk werk en geen beroep kunnen doen op voorliggende wetgeving;
- onverwijld: zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen drie werkdagen;
- persoonlijk plan: plan waarin de cliënt de omstandigheden bedoeld in artikel 2.3.2, vierde lid onderdelen a tot en met g van de wet beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest is aangewezen;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;
- sociaal betrokken ondersteuners: ondersteuning door niet-professionals die voldoen aan de kwaliteitseisen. Het betreft het sociaal netwerk.
- ThuisPLUS: beschermd wonen thuis bij de bewoner die zelfstandig woont;
- verslag: het geaccordeerde of voor gezien getekende document dat een weergave bevat van het onderzoek in het kader van de Wmo 2015;
- ZIN: zorg in natura tarief.

Hoofdstuk 2. Procedureregels aanvraag maatschappelijke ondersteuning

Artikel 2. Procedureregels

Het dagelijks bestuur bepaalt met inachtneming van de artikelen 2.3.1 tot en met 2.3.5 van de wet bij nadere regeling op welke wijze in samenspraak met de cliënt wordt vastgesteld of de cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt.

Hoofdstuk 3. Maatwerkvoorziening

Artikel 3. Criteria voor een maatwerkvoorziening

1. Het dagelijks bestuur neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.
2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening:
  - a. ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het dagelijks bestuur niet kan verminderen:
    - op eigen kracht;
    - met gebruikelijke hulp;
    - met mantelzorg;
    - met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;

- met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen
De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 2 en de nadere regelgeving op basis van artikel 2 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.
  - b. ter compensatie van de problemen bij het zich handhaven in de samenleving van de cliënt met psychische of psychosociale problemen en de cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, voor zover de cliënt deze problemen naar het oordeel van het dagelijks bestuur niet kan verminderen of wegnemen:
    - op eigen kracht;
    - met gebruikelijke hulp;
    - met mantelzorg;
    - met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;
    - met gebruikmaking van algemene voorzieningen.De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 2 en de nadere regelgeving op basis van artikel 2 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
3. Ten aanzien van een maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid en participatie geldt dat een cliënt alleen voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt als de noodzaak tot ondersteuning:
    - a. voor de cliënt redelijkerwijs niet vermijdbaar was, en
    - b. voorzienbaar was, maar van de cliënt redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt.
  4. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het dagelijks bestuur verstrekte voorziening, wordt deze slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven tenzij:
    - a. de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
    - b. de cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten;
    - c. de eerder verstrekte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, wordt de goedkoopst compenserende maatwerkvoorziening verstrekt.
  5. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, wordt de goedkoopst compenserende maatwerkvoorziening verstrekt.

Artikel 4. Voorwaarden en weigeringsgronden

1. Er wordt in ieder geval geen maatwerkvoorziening verstrekt:
  - a. voor zover met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat;
  - b. voor zover de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk de beperkingen kan wegnemen;
  - c. voor zover de cliënt met gebruikmaking van een algemene voorziening de beperkingen kan wegnemen;
  - d. indien de voorziening voor een persoon als cliënt algemeen gebruikelijk is;
  - e. indien het een voorziening betreft die de cliënt na de melding aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 2.3.2. lid 1 van de wet maar vóór de datum van het besluit heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij het dagelijks bestuur daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend of de noodzaak achteraf kan worden vastgesteld;
  - f. voor zover de aanvraag betrekking heeft op een voorziening die aan cliënt al eerder is verstrekt in het kader van enige wettelijke bepaling of regeling en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen, tenzij cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten of tenzij de eerder

- verstreckte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning;
- g. voor zover deze niet in overwegende mate op het individu is gericht;
  - h. indien de cliënt tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft betoond.
2. Geen maatwerkvoorziening gericht op zelfredzaamheid en participatie wordt verstrekt:
    - a. als deze niet langdurig noodzakelijk is, tenzij een kortdurende maatwerkvoorziening leidt tot het te bereiken resultaat;
    - b. indien de cliënt geen ingezetene is van één van de aan de dienst SoZaWe deelnemende gemeenten.
  3. Geen woonvoorziening wordt verstrekt:
    - a. voor zover de beperkingen voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
    - b. indien de belanghebbende zijn/haar hoofdverblijf niet heeft in één van de aan de Dienst deelnemende gemeenten;
    - c. voor zover het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft;
    - d. indien de noodzaak het gevolg is van een verhuizing naar een voor de belanghebbende ongeschikte woning op grond van beperkingen bij de zelfredzaamheid of participatie en er geen belangrijke reden voor verhuizing aanwezig is;
    - e. indien de cliënt niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment meest geschikte woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verleend door het dagelijks bestuur.
    - f. Indien toepassing wordt gegeven aan het primaat van verhuizen.
  4. Een cliënt kan voor een maatwerkvoorziening voor vervoer in natura of in de vorm van een pgb in aanmerking worden gebracht wanneer beperkingen, chronische psychische problemen of psychosociale problemen het gebruik van het collectief systeem onmogelijk maken.

Artikel 5. Regels voor pgb

1. Het dagelijks bestuur verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet.
2. Onverminderd artikel 2.3.6, tweede en vijfde lid van de wet verstrekt het dagelijks bestuur geen pgb voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de belanghebbende voorafgaand aan de indiening van de aanvraag heeft gemaakt en niet meer is na te gaan of die ingekochte voorziening noodzakelijk was.
3. Een cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt, kan diensten, hulpmiddelen, woning- aanpassingen en andere maatregelen onder de volgende voorwaarden betrekken van sociaal betrokken ondersteuners:
  - a. het die situaties betreft waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is.
4. Een pgb dient door de cliënt binnen zes maanden na toekenning te worden aangewend ten behoeve van het resultaat waarvoor het is verstrekt.
5. Het dagelijks bestuur stelt nadere regels met betrekking tot de voorwaarden van een pgb.

Artikel 6 Regels voor hoogte PGB

Algemeen:

1. De hoogte van een PGB:
  - a. wordt berekend op basis van een prijs of tarief waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het PGB toereikend is om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede ondersteuning te realiseren, en
  - b. bedraagt niet meer dan (een percentage van) de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate in het dienstgebied beschikbare maatwerkvoorziening in natura.

Bijzonder:

2. Begeleiding
Het PGB-tarief voor begeleiding voor gekwalificeerde ondersteuners bedraagt maximaal 95% van het ZIN-tarief, uitgaande van de goedkoopst adequate ZIN-voorziening.
Bij de inzet van sociaal betrokken ondersteuners, rekening houdend met de voorwaarden zoals deze zijn gesteld in artikel 5 lid 3, of bij de inzet van kwetsbaar gekwalificeerde ondersteuners bedraagt het PGB-tarief maximaal 75% van het ZIN-tarief, uitgaande van de goedkoopst adequate ZIN-voorziening.

3. **Beschermd wonen**
In afwijking van lid 2 geldt voor een PGB voor beschermd wonen:
  - a. Het PGB tarief voor formele ondersteuning is gebaseerd op 80% van het zorgdeel van het ZIN tarief. Dat is exclusief het verblijfscomponent. Het verblijfscomponent betaalt de bewoner bij een PGB zelf.
  - b. Het PGB tarief voor informele ondersteuning is gebaseerd op 60% van het gemiddelde ZIN tarief van ThuisPLUS A en ThuisPLUS B.
  - c. Het PGB tarief voor Logeren is gelijk aan het ZIN tarief voor Logeren.
  - d. Het PGB tarief voor Dagbesteding is voor formele ondersteuning gebaseerd op 80% van het ZIN tarief voor Dagbesteding en voor informele ondersteuning gebaseerd op 60% van het ZIN tarief voor Dagbesteding.
4. **Huishoudelijke hulp**
Het bedrag voor een PGB bedraagt € 16,81 per uur voor huishoudelijke hulp (voorheen HH1) en € 23,53 per uur voor huishoudelijke hulp met begeleidingstaken (voorheen HH2).
5. **Woonvoorzieningen**
  - a. Het PGB-budget voor een maatwerkvoorziening in de vorm van een woonvoorziening wordt gebaseerd op het ZIN-tarief. Het bedrag omvat indien van toepassing tevens de kosten voor maximaal 48 maanden onderhoud en/of verzekering van die voorziening. Dat bedrag wordt eveneens afgeleid van het ZIN-tarief. Bij de aanschaf van een tweedehands voorziening wordt het PGB-budget naar rato vastgesteld.
  - b. Ter verbijszondering van sub a wordt voor veel voorkomende woningaanpassingen het PGB-budget vastgesteld aan de hand van een limitatieve lijst. Indien de noodzakelijke aanpassing niet voorkomt op die lijst, dient een offerte te worden overlegd gebaseerd op de goedkoopst compenserende oplossing. Bij voorzieningen waarvan de kosten minder bedragen dan € 5.000,- zijn er 2 offertes noodzakelijk. Bedragen de kosten meer dan € 5.000,-, dan zijn 3 offertes noodzakelijk. Het PGB-budget wordt gebaseerd op de laagste offerte.
6. **Vervoersvoorzieningen**
  - a. Het PGB-budget voor een maatwerkvoorziening in de vorm van een vervoersvoorziening wordt gebaseerd op het ZIN-tarief van die voorziening. Het bedrag omvat indien van toepassing tevens de kosten voor maximaal 48 maanden onderhoud en/of verzekering van die voorziening. Dat bedrag wordt eveneens afgeleid van het ZIN-tarief. Bij aanschaf van een tweedehands voorziening wordt het PGB-budget naar rato vastgesteld.
  - b. Ter verbijszondering sub a wordt het PGB-budget voor autoaanpassingen bepaald aan de hand van te overleggen offertes gebaseerd op de goedkoopst compenserende aanpassingen. Er zijn 2 offertes noodzakelijk. Het PGB-budget wordt gebaseerd op de laagste offerte.
7. **Aanschaf en indien nodig verzekering of noodzakelijke reparatie sportrolstoel**
Het PGB-budget voor de aanschaf en indien nodig voor de verzekering van een sportrolstoel wordt vastgesteld aan de hand van aangevraagde offertes. Er zijn 2 offertes noodzakelijk. Het PGB-budget wordt gebaseerd op de laagste offerte. Het PGB-budget voor noodzakelijke reparaties wordt gebaseerd op de factuur.

Hoofdstuk 4. Informatieplicht, herziening en terugvordering

Artikel 7. Controle

1. Het dagelijks bestuur onderzoekt, al dan niet steekproefsgewijs, of de verstrekte voorzieningen worden gebruikt of besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze verstrekt zijn.
2. Het dagelijks bestuur kan nadere regels stellen met betrekking tot de controle op het gebruik of de besteding.
3. Bij de uitvoering van dit artikel wordt de privacywetgeving in acht genomen.

Artikel 8. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een cliënt aan het dagelijks bestuur op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet.
2. Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet herziet dan wel trekt het dagelijks bestuur een beslissing in als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet als het dagelijks bestuur vaststelt dat:

- a. de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
  - b. de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening of het pgb is aangewezen;
  - c. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
  - d. de cliënt langer dan 8 weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet;
  - e. de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het pgb verbonden voorwaarden, of
  - f. de cliënt de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.
3. Een beslissing tot verlening van een pgb wordt ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
  4. Als het dagelijks bestuur een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, vordert het dagelijks bestuur van de cliënt en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend geheel of gedeeltelijk de geldswaarde terug van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb.
  5. Ingeval het recht op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken, wordt deze voorziening teruggevorderd.
  6. Ingeval het recht op een in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, wordt deze voorziening teruggevorderd.
  7. Het dagelijks bestuur kan, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van maatwerkvoorzieningen en pgb's met het oog op de beoordeling van de kwaliteit en recht- en doelmatigheid daarvan periodiek onderzoeken.

Artikel 9. Opschorting betaling uit het pgb

1. Het dagelijks bestuur kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken als er ten aanzien van een cliënt een ernstig vermoeden is gerezen dat sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10, eerste lid, onder a, d of e, van de wet.
2. Het dagelijks bestuur kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 8, tweede lid, onder d.
3. Het dagelijks bestuur stelt de pgb-houder schriftelijk op de hoogte van het verzoek op grond van het eerste of tweede lid.

Hoofdstuk 5. Bijdrage in de kosten

Artikel 10. Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor het gebruik van een maatwerkvoorziening in natura dan wel als pgb, zolang hij van de maatwerkvoorziening gebruikmaakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt. De bijdrage in de kosten is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot.
2. De bedragen per vier weken, de inkomensbedragen en de percentages die gelden voor de berekening van de bijdrage zijn gelijk aan die genoemd in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.
3. Daarbij geldt dat de ontvanger van een maatwerkvoorziening als bijdrage de maximale bijdrage per vier weken zoals genoemd in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 betaalt.
4. De bijdrage overstijgt niet de kostprijs van de maatwerkvoorziening.
5. De kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt bepaald:
  - a. door een aanbesteding;
  - b. na een consultatie in de markt, of
  - c. in overleg met de aanbieder.
6. In de gevallen bedoeld in artikel 2.1.4, zevende lid van de wet, worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening door het CAK vastgesteld en geïnd.
7. Als een maatwerkvoorziening in natura of een persoonsgebonden budget wordt verstrekt ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt, is de bijdrage in de kosten verschuldigd door:

- a. de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en
  - b. degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt, zoals geregeld in artikel 2.1.5, lid 1, sub b van de wet.
  - c. In afwijking van dit lid is in ieder geval geen bijdrage verschuldigd indien de ouders van het gezag over de cliënt zijn ontheven of ontzet.
8. Voor taken die de gemeente Leeuwarden als centrumgemeente vervult, zal de gemeente Leeuwarden met betrekking tot de bijdragen in de kosten de hoogte en op welke wijze en door welke organisatie(s) deze bijdragen worden geïnd, bepalen.
9. a. Voor huishoudelijke hulp als algemene voorziening is een bijdrage verschuldigd van €23,40 per uur.
- b. Voor noodzakelijke huishoudelijke hulp als algemene voorziening is een bijdrage verschuldigd van €8,50 per uur indien iemand ingezetene is van de gemeente Harlingen. Voor noodzakelijke huishoudelijke hulp als algemene voorziening is een bijdrage verschuldigd van €10,50 per uur indien iemand ingezetene is van de gemeenten Waadhoeke, Vlieland en Terschelling.
- c. Degenen onder b. krijgen onder de volgende voorwaarden, de volgende korting op de bijdrage:
- Indien iemand een inkomen heeft tot en met 120% van de van toepassing zijnde inkomensnorm en niet meer vermogen heeft dan € 10.000,- voor een alleenstaande of €15.000,- voor een alleenstaande ouder of gezin, krijgt diegene een korting van 100%.
  - Indien iemand een inkomen heeft vanaf 120% tot en met 125% van de van toepassing zijnde inkomensnorm en niet meer vermogen heeft dan € 10.000,- voor een alleenstaande of €15.000,- voor een alleenstaande ouder of gezin, krijgt diegene een korting van 60%.
  - Indien iemand een inkomen heeft vanaf 125% tot en met 130% van de van toepassing zijnde inkomensnorm en niet meer vermogen heeft dan € 10.000,- voor een alleenstaande of €15.000,- voor een alleenstaande ouder of gezin, krijgt diegene een korting van 30%.
- d. Het dagelijks bestuur stelt de inkomensnorm vast.
10. Het dagelijks bestuur kan nadere regels stellen in het kader van dit artikel.

Hoofdstuk 6. Kwaliteit en veiligheid

Artikel 11. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:
  - c. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
  - d. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
  - e. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard.
2. Het dagelijks bestuur kan nadere regels stellen over verdere eisen aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het dagelijks bestuur toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 12. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het dagelijks bestuur treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweldsincidenten bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan.
2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening onverwijld aan de toezichthoudend ambtenaar.
3. De toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1, van de wet, doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het dagelijks bestuur over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

Artikel 13. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de dienst stelt het dagelijks bestuur vast:
  - a. een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan overeenkomst met de derde; of
  - b. een reële prijs die geldt als ondergrens voor: 1e een inschrijving en het aangaan overeenkomst met de derde, en 2e de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.
2. Het dagelijks bestuur stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:
  - a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en
  - b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.
3. Het dagelijks bestuur baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen:
  - a. de kosten van de beroepskracht;
  - b. redelijke overheadkosten;
  - c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;
  - d. reis en opleidingskosten;
  - e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;
  - f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.
4. Het dagelijks bestuur kan het eerste lid, onderdeel b, buiten beschouwing laten indien bij de inschrijving aan de derde de eis wordt gesteld een prijs voor de dienst te hanteren die gebaseerd is op hetgeen gesteld is in het tweede en derde lid. Daarover legt het dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur

Hoofdstuk 7. Waardering en ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers

Artikel 14. Waardering mantelzorgers en ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers

De aan de Dienst deelnemende gemeenten bepalen voor hun eigen grondgebied hoe de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten wordt vormgegeven.

Hoofdstuk 8. Klachten, medezeggenschap en inspraak

Artikel 15. Klachtregeling

1. Het dagelijks bestuur stelt een regeling vast voor afhandeling van klachten van cliënten die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening. Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht wordt daarbij in acht genomen.
2. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden, ziet het dagelijks bestuur toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 16. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van de voorzieningen die in het kader van deze verordening door de aanbieder worden verstrekt.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden, ziet het dagelijks bestuur toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 17. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het dagelijks bestuur stelt ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, vroegtijdig gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen. Daarvoor wordt de adviesraad met betrekking tot het sociaal domein van de gemeenten Harlingen, Waadhoeke, Vlieland en Terschelling ingevoerd.
2. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, kunnen deelnemen aan periodiek overleg waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan dat overleg benodigde informatie. Daarvoor wordt de adviesraad met betrekking tot het sociaal domein van de gemeenten Harlingen, Waadhoeke, Vlieland en Terschelling ingevoerd.
3. Het dagelijks bestuur stelt nadere regels vast ter uitvoering van het eerste en tweede lid.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 18. Gegevensverwerking en Privacy

1. Het dagelijks bestuur is, bij de verwerking van persoonsgegevens op grond van deze verordening, gehouden aan de wettelijke bepalingen in de Wmo 2015, de daaruit afgeleide regelgeving, de Algemene Wet Bestuursrecht, de Wet bescherming Persoonsgegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het naleven van het door het dagelijks bestuur vastgestelde Privacy-protocol.
3. Het dagelijks bestuur informeert actief de bewoner/jeugdigen en hun ouders over zijn/hun privacy rechten en de gegevensverwerkingen die in het kader van de ondersteuning plaats vinden.

Artikel 19. Pilot

1. Het algemeen bestuur kan met het oog op het onderzoeken en het toepassen van mogelijkheden om maatschappelijke ondersteuning te bevorderen, middels een pilot afwijken van de bepalingen in deze verordening en in de beleidsregels die die pilot verhinderen. De overige bepalingen blijven van toepassing.
2. Een pilot is gebaseerd op een plan van aanpak dat door het algemeen bestuur als zodanig is goedgekeurd en kenmerkt zich door zowel een beperkte omvang in kosten als een beperkte omvang in duur. In het plan van aanpak wordt naast de pilot aandacht besteed aan de bepalingen in deze verordening en/of in de beleidsregels waarvan tijdelijk wordt afgeweken.
3. Als de pilot noodzaakt tot bijstelling van de verordening en/of de beleidsregels kan de periode zoals bedoeld in het tweede lid worden verlengd tot aan het moment van inwerkingtreding van die bijstelling.
4. Is het algemeen bestuur gebruik wil maken van de bevoegdheid als bedoeld in het eerste lid worden de betreffende adviesraden geïnformeerd.
5. Indien een belangenafweging dit uitwijst, kan de cliënt worden uitgezonderd van deelname aan de pilot.

Artikel 20. Nadere regels en hardheidsclausule

1. In gevallen - de uitvoering van deze verordening betreffende - waarin deze verordening niet voorziet, beslist het dagelijks bestuur.
2. Het dagelijks bestuur kan nadere regels stellen over de uitvoering van deze verordening.
3. Het dagelijks bestuur kan ten gunste van de cliënt afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 21. Overgangsbepalingen

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân wordt ingetrokken.
2. Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân en de daarop berustende bepalingen,

- totdat het dagelijks bestuur een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.
3. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân en waarop nog niet is beslist bij het inwerking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening. Indien dit leidt tot een nadelige situatie voor de aanvrager, wordt de aanvraag afgehandeld krachtens de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân.
  4. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân, wordt beslist met inachtneming van die verordening.

Artikel 22. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning 2018 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân,

Het bestuur voornoemd

Mevr. J. Hoekstra- Sikkema
voorzitter

Dhr. M.J. Jellema,
secretaris/directeur

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning Dienst SoZaWe Nw. Fryslân Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: de Wmo 2015). De Wmo 2015 maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ). Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de Wmo 2007. Hierbij wordt deels voortgeborduurd op de weg die met die wet al was ingezet. De uitvoering van de Wmo 2015 is belegd bij de dienst. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt zelf en zijn sociaal netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente i.c. de dienst in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden:

- om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen,
- om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren,
- om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is en of sprake is van een voorliggende of andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 valt.

De Wmo 2015 en voornamelijk de nadere regeling op basis van deze verordening leggen de toegangsprocedure in hoofdlijnen vast.

Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de Wmo 2007 is vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure onder de Wmo 2015 gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning waar ondersteuning nodig is. Indien de cliënt van mening is dat het dagelijks bestuur hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang of beschermd wonen ten onrechte wordt onthouden, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de dienst zich heeft gehouden aan de voorgescreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft

verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

De Wmo 2015 en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het dagelijks bestuur. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het dagelijks bestuur gedaan worden (in mandaat) door deskundige medewerkers in de gebiedsteams of door specialisten.

De Wmo 2015 schrijft in artikel 2.1.3, eerste lid voor dat de gemeente, i.c. de dienst SoZaWe, bij verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijke beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening dient overeenkomstig de artikelen 2.1.3, tweede tot en met vierde lid, 2.1.4, derde en zevende lid, en 2.1.6 van de Wmo 2015 in ieder geval bepaald te worden:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- ten aanzien welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;
- op welke wijze ingezet, waaronder cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij uitvoering van de Wmo 2015, voorstellen voor beleid kunnen doen, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend; en
- op welke wijze het dagelijks bestuur zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de aan de dienst SoZaWe deelnemende gemeenten.

Ook dient de gemeente i.c. de dienst SoZaWe overeenkomstig de artikelen 2.1.3, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 bij verordening regels te stellen:

- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar het dagelijks bestuur ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan de gemeente i.c. de Dienst SoZaWe op grond van de artikelen 2.1.4, eerste en tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.7 en 2.3.6, derde lid, van de Wmo 2015:

- bepalen dat cliënten voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en maatwerkvoorzieningen een bijdrage verschuldigd zullen zijn;
- de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, ook wanneer de cliënt de ondersteuning zelf inkoopt met een persoonsgebonden budget, in de verordening verschillend vaststellen. Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot daarbij aan te wijzen groepen en dat de bijdrage afhankelijk is van het inkomen en het vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot;
- bepalen dat de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt vastgesteld en geïnd;
- bepalen dat in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, een bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent;

- bepalen dat aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie, en vaststellen welke de toepasselijke grenzen zijn met betrekking tot de financiële draagkracht;
- bepalen onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de gemeenteraad i.c. het algemeen bestuur op grond van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 eveneens dient vast te stellen. In het beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning vastgelegd. In het beleidsplan worden afwegingen en keuzes gemaakt over de inrichting en uitvoering van nieuwe taken.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1. Begrippen

Artikel 1. Begripsbepalingen

algemeen gebruikelijke voorziening:

Het is niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt waarvan gelet op de omstandigheden van de cliënt aannemelijk is te achten dat deze daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken (zie o.a. CRvB 03-07-2001, nr. 00/764 WVG, CRvB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRvB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564).

- Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt (zie CRvB 17-11-2009, nr. 08/3352 WMO). De beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening voor de cliënt ziet op het beantwoorden van de vraag of de cliënt over de voorziening zou (hebben kunnen) beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad. Bij die beoordeling spelen, zo blijkt uit de jurisprudentie, de volgende criteria een rol:
  - Is de voorziening gewoon te koop?
  - Is de prijs van de voorziening vergelijkbaar met soortgelijke producten die algemeen gebruikelijk worden geacht?
  - Is de voorziening specifiek voor personen met een beperking ontworpen?

Bijdrage in de kosten:

Uit artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 vloeit de bevoegdheid voort tot het vragen van een bijdrage in de kosten. Cliënten zullen voor hun ondersteuning, als de gemeente daarvoor kiest, een bijdrage moeten betalen. Deze bijdrage kan, als het een maatwerkvoorziening betreft, afhankelijk worden gesteld van het inkomen en het vermogen. Op grond van artikel 2.1.4 lid 4 van de Wmo 2015 zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur, bij Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, nadere regels gesteld. Daarin is bepaald wat de ruimte is voor het bepalen van de omvang van de bijdrage. Ook voor een algemene voorziening, m.u.v. cliëntondersteuning, kan een bijdrage van de cliënt in de kosten worden gevraagd.

Hulpvraag:

De hulpvraag is de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1. van de wet. Als iemand die behoefte heeft aan maatschappelijke ondersteuning zich tot het dagelijks bestuur wendt, is het van belang dat allereerst wordt onderzocht wat de hulpvraag van betrokkene is. Wanneer de betrokkene zich voor het eerst meldt, is in veel gevallen niet op voorhand duidelijk of en in welke vorm het dagelijks bestuur in actie moet komen. Een zorgvuldig onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 lid 4 van de wet is noodzakelijk.

Ingezetene:

De cliënt kan als hij ingezetene is van i.c. één van de aan de Dienst SoZaWe deelnemende gemeenten in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening gericht op zelfredzaamheid en participatie (artikel 1.2.1 Wmo). Om voor een maatwerkvoorziening gericht op beschermd wonen en opvang in aanmerking te komen moet de cliënt in ieder geval ingezetene van Nederland zijn, maar niet persé van één van de aan de Dienst SoZaWe deelnemende gemeenten. Uit de Memorie van Toelichting volgt dat een ingezetene zich, voor een maatwerkvoorziening, moet wenden tot het college van de gemeente waar hij woont. De term 'wonen' is niet verder uitgelegd. Uit de jurisprudentie bij de Wmo 2007 (CRvB 22-09-

2010, nr. 09/1743 WMO) volgt dat het gaat om de feitelijke verblijfplaats, waarbij een inschrijving in het Brp belangrijk is maar niet doorslaggevend is.

Onverwijld:

De wet en deze verordening spreken op verschillende momenten van 'onverwijld'. Het ligt altijd aan de concrete omstandigheden van een zaak wat daaronder moet worden verstaan. Het is echter van belang voor de cliënt dat hij een indruk heeft waar hij vanuit kan gaan. Dit tweede perspectief zou men zodanig van belang kunnen vinden, dat deze passage in de verordening wordt opgenomen. Het komt de rechtszekerheid ten goede en laat binnen de drie werkdagen voldoende ruimte voor maatwerk.

Persoonlijk plan:

In het plan kan de cliënt – al dan niet tezamen met zijn persoonlijke netwerk - de omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2, lid 4 onderdelen a tot en met e van de Wmo 2015, en de maatschappelijke ondersteuning die door hem wordt gewenst, beschrijven. De omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2, lid 4 onderdelen a tot en met e van de Wmo 2015, worden onderzocht door het dagelijks bestuur. Doordat de cliënt voorafgaand aan het onderzoek een persoonlijk plan kan overleggen, is het dagelijks bestuur direct bekend met de wijze waarop de cliënt zelf vorm wil geven aan zijn persoonlijk arrangement dat nodig is om zelfredzaam te kunnen zijn en te participeren. Door de cliënt een persoonlijk plan te laten opstellen, wordt de eigen regie en de betrokkenheid van het sociale netwerk van cliënten in de Wmo versterkt.

In de wettekst zelf, Wmo 2015, in artikel 1.1.1, zijn een flink aantal definities opgenomen. Deze zijn ook bindend voor deze verordening.

Ook de Awb kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'belanghebbende' (artikel 1:2, eerste lid), 'besluit' (artikel 1:3, eerste lid), 'beschikking' (artikel 1:3, tweede lid) en 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid). Volledigheidshalve worden hieronder de definities weergegeven:

- b elanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken;
- besluit: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling;
- beschikking: een besluit dat niet van algemene strekking is, met inbegrip van de afwijzing van een aanvraag daarvan;
- aanvraag: een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen.

Hoofdstuk 2. Procedureregels aanvraag maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 2. Procedureregels

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de wet. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang. Deze bepaling legt de uitwerking van die procedureregels neer bij het dagelijks bestuur.

Hoofdstuk 3. Maatwerkvoorziening

Artikel 3. Criteria voor een maatwerkvoorziening

In dit artikel is het algemene afwegingskader dat in de Wmo 2015 centraal staat, nogmaals uiteengezet. De nadruk ligt, nog meer dan onder de Wmo 2007, op de eigen kracht en hulp van anderen. De maatwerkvoorziening vormt slechts het sluitstuk van de maatschappelijke ondersteuning. Het dagelijks bestuur neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening. Indien het verslag niet is geaccordeerd, maar slecht is getekend voor gezien, neemt het dagelijks bestuur de reden daarvoor mee in de beoordeling.

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 is bepaald dat bij verordening moet worden aangegeven op basis van welke criteria het dagelijks bestuur kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente i.c. de dienst SoZaWe moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet

nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Het tweede lid is gebaseerd op artikel 2.3.5, derde en vierde lid, van de wet. Het gebruik van 'of' tussen de twee onderdelen van het tweede lid maakt duidelijk dat deze onderdelen niet cumulatief zijn bedoeld.

In lid 5 van dit artikel is bepaald dat kan worden volstaan met de goedkoopst compenserende voorziening. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt, dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel compenserend als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip compenserend bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een compenserende voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de belanghebbende bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het kan er bijvoorbeeld toe leiden dat als maatwerkvoorziening niet een woningaanpassing wordt verstrekt maar een verhuiskostengoeding. De woningaanpassing kan dermate kostbaar zijn dat het dagelijks bestuur het primaat van verhuizing hanteert. Het begrip goedkoopst compenserend geeft het dagelijks bestuur dus mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Artikel 4. Voorwaarden en weigeringsgronden

In rechtbankjurisprudentie is inmiddels herhaaldelijk bepaald dat afwijzingsgronden, wil er een beroep op kunnen worden gedaan, een grondslag in de verordening moeten hebben. Zie bijvoorbeeld Rechtbank Gelderland 8-11-2013, nr. ZUT 12/1823. Ook in het kader van rechtszekerheid is hier iets voor te zeggen: bij het ontbreken van afwijzingsgronden of het hanteren van zeer ruime afwijzingsgronden is het voor de cliënt niet mogelijk om zijn rechtspositie te bepalen of te voorzien. Bovendien is met dit artikel invulling gegeven aan de verplichting van artikel 2.1.3, tweede lid onder a. van de wet, omdat is aangegeven op grond van welke criteria iemand voor een maatwerkvoorziening in aanmerking kan komen.

Eerste lid

- (a.) De wet kent niet een bepaling zoals die wel was opgenomen in artikel 2 van de Wmo 2007. Het is echter wel van belang om een duidelijke afbakening te hebben met andere wetten. Vandaar dat deze bepaling in de verordening is opgenomen. Voor zover er met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat, wordt er geen maatwerkvoorziening toegekend.

Uit de jurisprudentie tot stand gekomen ten tijde van de Wmo 2007 volgt dat de cliënt aanspraak moet hebben op de voorziening, om te kunnen spreken van een voorliggende voorziening (CRvB 09-11-2011, nr. 11/3583 WMO en CRvB 28-09-2011, nr. 10/2587 WMO). Dat wil dus niet zeggen dat cliënt de voorziening daadwerkelijk moet hebben, maar dat hij daarop aanspraak heeft. Er is geen sprake van een voorliggende voorziening indien de voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling is afgewezen (CRvB 03-08-2011, nr. 11/517 WMO) of indien vaststaat dat cliënt daarvoor niet in aanmerking komt (CRvB 19-04-2010, nr. 09/1082 WMO).

Indien de voorziening op grond van een andere specifieke wettelijke regeling slechts gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking komt, is er sprake van een voorliggende voorziening (CRvB 22-05-2013, nr. 10/6782 WMO). De cliënt kan dan niet voor het overige gedeelte van de kosten een beroep doen op de Wmo.

- (b.) Dit betreft de herhaling van het algemene toetsingskader, zoals dat in de wet centraal staat. Door het hier te herhalen kan het dienst doen als afwijzingsgrond.
- (c.) Een algemene voorziening gaat voor op de verstrekking van een maatwerkvoorziening. Ook dit is een uitvloeisel van het algemene toetsingskader van de wet. Het is hier opgenomen om dienst te doen als afwijzingsgrond.
- (d.) Het is niet de bedoeling dat op grond van de Wmo 2015 voorzieningen worden verstrekt waarvan, gelet op de omstandigheden van de cliënt, aannemelijk is te achten dat deze daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken (zie o.a. CRvB 03-07-2001, nr. 00/764 WVG, CRvB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRvB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564). Het dagelijks bestuur moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt (zie CRvB 17-11-2009, nr. 08/3352 WMO).
- (e.) Hier wordt bedoeld op de situatie dat de cliënt een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de cliënt na de melding aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 2.3.2. lid 1 van de wet ge-

realiseerd of aangekocht is. Omdat het dagelijks bestuur dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het dagelijks bestuur als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt.

- (f.) In dit onderdeel wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de cliënt verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de cliënt geen schuld treft. Ook hier kan de eigen verantwoordelijkheid van een cliënt een rol spelen. Indien bijvoorbeeld in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien vervolgens bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.
- (g.) De maatwerkvoorziening is gericht op een individuele cliënt. Het past hier niet om generieke voorzieningen te treffen. Daarvoor zijn de algemene maatregelen en algemene voorzieningen geschikte instrumenten.
- (h.) De eigen verantwoordelijkheid van cliënten speelt een prominente rol in de Wmo, getuige bijvoorbeeld CRvB 21-5-2012, nr. 11/5321 WMO. Dit onderdeel is opgenomen om de eigen verantwoordelijkheid daadwerkelijk weer te geven in de verordening zodat het kan dienen als beoordelings- en afwijzingsgrond. De CRvB heeft echter herhaaldelijk (zo ook in de hierboven genoemde uitspraak) geoordeeld dat de eigen verantwoordelijkheid binnen de Wmo een grote rol speelt, zodat een grondslag niet expliciet nodig lijkt te zijn.

De in het tweede lid opgenomen weigeringsgronden zijn specifiek van toepassing op maatwerkvoorzieningen ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. Het is op basis van het tweede lid onder a van belang dat de uitgaven in proportie staan tot de duur van de beperking. Deze weigeringsgrond geldt echter niet als een kortdurende maatwerkvoorziening leidt tot het te bereiken resultaat. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om kortdurende hulp bij het huishouden en kortdurend verblijf indien de cliënt is aangewezen op permanent toezicht en ondersteuning indien de mantelzorger overbelast dreigt te worden. Er kan daarbij niet over langdurig noodzakelijk gesproken worden.

In het derde lid zijn enkele afwijzingsgronden opgenomen die specifiek zien op een maatwerkvoorziening die onder de Wmo 2007 zouden worden aangeduid met de term 'woonvoorziening', een term die binnen de Wmo 2015 ook gebruikt kan worden.

In het vierde lid heeft het primaat van collectief vervoer een grondslag gekregen.

Artikel 5. Regels voor pgb

Het dagelijks bestuur kan op grond van artikel 2.3.6 van de Wmo 2015 een pgb verstrekken. Van belang is (bijvoorbeeld) dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b van de Wmo 2015). Daardoor wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103).

Het tweede lid geeft aan dat het in beginsel niet mogelijk is om achteraf een pgb aan te vragen.

Ten aanzien van het derde lid is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder sociaal betrokken ondersteuners ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van sociaal betrokken ondersteuners in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Overeenkomstig de huidige Wmo-praktijk met betrekking tot informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten. Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd, is voor de dienst SoZaWe van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van het dagelijks bestuur is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt het dagelijks bestuur mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

Artikel 6. Regels voor hoogte pgb

Artikel 6 berust op artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de wet. Hierin staat dat in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat kan worden bepaald dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de dienst SoZaWe verbonden zijn aan het verlenen van compenserende ondersteuning in natura. De dienst SoZaWe heeft daarmee ook de mogelijkheid differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. De dienst kan verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners.

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de wet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het dagelijks bestuur betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het dagelijks bestuur voorgestelde aanbod. Een pgb kan slechts worden geweigerd voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het dagelijks bestuur voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de dienst SoZaWe vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoop met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Een pgb is gemiddeld genomen goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst compenserende door het dagelijks bestuur ingekochte maatwerkvoorziening in natura.

De CRvB heeft op 17 mei 2017 een uitspraak gedaan over verboden delegatie. De raad stelt dat de bevoegdheid om nadere regels te stellen over de hoogte van het pgb en het vaststellen van het pgb niet kan worden gedelegeerd aan het dagelijks bestuur. De essentialia van het voorzieningspakket dienen in de verordening te worden vastgelegd. Volgens de CRvB behoort de berekeningswijze van de hoogte van de pgb tarieven tot de essentialia. De berekeningswijze van de hoogte van pgb's is vanaf lid 2 uiteengezet.

Hoofdstuk 4. Informatieplicht, herziening en terugvordering

Artikel 7. Controle

Op grond van artikel 2.1.3., vierde lid van de wet dienen in de verordening regels te worden gesteld over de bestrijding van ten onrechte ontvangen van maatwerkvoorzieningen of persoonsgebonden budget alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Essentieel daarbij is dat het dagelijks bestuur periodiek controles uitvoert naar het gebruik en de besteding van voorzieningen op grond van deze wet.

Artikel 8. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Het eerste, tweede en vierde lid bevatten grotendeels een herhaling van hetgeen al in de tekst van de wet is opgenomen (artikel 2.3.8, 2.3.10 en 2.4.1). Het tweede lid is strenger ingestoken dan de wettekst. Het is in tegenstelling tot de wettekst geen 'kan'-bepaling. Met opname van de wettekst in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wmo 2015.

Op grond van het tweede lid, onderdeel d, herziet of trekt het dagelijks bestuur een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet in als het dagelijks bestuur vaststelt dat de cliënt langer dan een 8 aantal weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet. Deze bepaling is toegevoegd naar analogie van artikel 5.20, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling langdurige zorg op basis waarvan het zorgkantoor de verleningsbeschikking kan wijzigen of intrekken, indien de verzekerde langer dan twee maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de wet of de Zorgverzekeringswet.

Ook het derde lid is in tegenstelling tot de Wmo 2015 geen 'kan'-bepaling. Een pgb wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het

verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft het dagelijks bestuur de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken.

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de Wmo 2015 zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het dagelijks bestuur gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat het dagelijks bestuur het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerk-voorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerk-voorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt.' In het vijfde en zesde lid zijn dan ook bepalingen opgenomen die het dagelijks bestuur de bevoegdheid geven tot terugvordering van in eigendom en in bruikleen verstrekte voorzieningen.

Het zevende artikellid betreft grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Op grond van artikel 2.3.9 van de wet moet het dagelijks bestuur periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een besluit tot verstrekking van een maatwerkvoorziening of toekenning van een pgb te heroverwegen. Soms bestaat er echter twijfel over de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van geleverde ondersteuning, het onderzoek in het kader van artikel 2.3.9 biedt dan onvoldoende houvast om hier goed naar te kijken. Daarom is het zevende artikellid toegevoegd. Op grond van deze bepaling kan het dagelijks bestuur in aanvulling op het onderzoek overeenkomstig artikel 2.3.9 ook periodiek, al dan niet steekproefsgewijs onderzoeken of de verstrekte maatwerkvoorzieningen in natura en pgb's worden gebruikt, respectievelijk besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn verstrekt, of de besteding op een rechtmatige manier gebeurt en of de geleverde ondersteuning van goede kwaliteit is. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een cliënt of pgb-houder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de cliënt, bezoek aan de locatie waar de cliënt ondersteuning krijgt en gesprekken met de aanbieder.

Artikel 9. Opschorting betaling uit het pgb

Met deze regeling wordt uitvoering gegeven aan artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, in combinatie met artikel 2, vierde lid, aanhef en onder e, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015, en wordt beoogd misbruik en oneigenlijk gebruik van pgb's te bestrijden.

In bepaalde gevallen is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of weigering (op grond van artikel 2, vierde lid, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015) of zelfs intrekken of herzien van het verleningsbesluit (op grond van artikel 2.3.10 van de wet). Middels opschorting kan ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking.

Om deze redenen is de mogelijkheid voor het dagelijks bestuur om de SVB te verzoeken over te gaan tot opschorting aan de verordening toegevoegd. Het dagelijks bestuur kan een verzoek enkel doen als een ernstig vermoeden is gerezen dat:

- 1) de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid,
- 2) de cliënt niet voldoet aan de aan het persoonsgebonden budget verbonden voorwaarden, of
- 3) de cliënt het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruikt.

Van de onder 2 genoemde omstandigheid is ook sprake als de cliënt niet langer voldoende in staat is op eigen kracht, dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, en als niet langer is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Uiteraard moet het dagelijks bestuur het verzoek goed motiveren en – met inachtneming van de daarvoor geldende regels – de SVB van voldoende informatie voorzien op grond waarvan de SVB over kan gaan tot deugdelijke besluitvorming ten aanzien van het al dan niet nemen van een besluit tot opschorting. Verder kan er voor ten hoogste dertien weken worden opgeschort. Hierbij is aansluiting gezocht bij de termijn zoals deze ook wordt gehanteerd in artikel 4:56 van de Awb en onder de Wet langdurige zorg.

Op grond van het tweede lid kan het dagelijks bestuur de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur

van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 8, derde lid, onder d. Deze bepaling is toegevoegd omdat het voor kan komen dat een cliënt tijdelijk geen gebruik van een maatwerkvoorziening of pgb kan maken door (tijdelijke) opname in een instelling. In dat geval kan het praktischer zijn de maatwerkvoorziening of het pgb tijdelijk op te schorten. Het dagelijks bestuur stelt de pgb-houder schriftelijk op de hoogte van dit verzoek. Zie artikel 6:3 van de Awb: voorbereiding op eventueel intrekken of herzien.

Hoofdstuk 5. Bijdrage in de kosten

Artikel 10. Regels voor bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

Deze bepaling geeft uitvoering aan de artikelen 2.1.4, eerste tot en met derde en zevende lid, en 2.1.5, eerste lid van de Wmo 2015. Van cliënten mag een bijdrage worden gevraagd in de kosten voor maatwerkvoorzieningen in natura en in de vorm van een pgb alsmede voor algemene voorzieningen.

De wet maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de dienst SoZaWe zelf bepalen en die mogen kostendekkend zijn.

In het tweede lid is het uitgangspunt benadrukt dat de bijdrage de kostprijs van de voorziening niet mag overstijgen: de gemeente i.c. de dienst SoZaWe mag geen winst maken op de bijdragen. In het vierde lid is uiteengezet hoe de kostprijs tot stand komt.

De bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen dan wel pgb's zijn gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan de kostprijs van de voorziening (artikel 2.1.4, derde lid, eerste zin, Wmo 2015) en in het landelijk besluit zijn regels vastgesteld met betrekking tot deze bijdragen (artikel 2.1.4, vierde lid van de wet). De bijdrageregels moeten passen binnen de kaders die het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 stelt. De wet verplicht tot het vaststellen van de kostprijs van een maatwerkvoorziening (artikel 2.1.4, derde lid, tweede zin). Dat kan op drie manieren en deze zijn vastgelegd in de drie onderdelen van het vijfde lid.

In lid 6 is gevolg gegeven aan artikel 2.1.4, zevende lid, waar is bepaald dat in de verordening wordt bepaald welke instantie de bijdrage voor een maatwerkvoorziening in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget voor opvang vaststelt en int.

In lid 7 is de mogelijkheid van artikel 2.1.5, om de bijdrage ook aan de ouders van minderjarige cliënten op te leggen, benut. Indien de minderjarige de leeftijd van 18 jaar bereikt, wordt de bijdrage middels een wijzigingsbeschikking aan de minderjarige opgelegd.

Hoofdstuk 6. Kwaliteit en veiligheid

Artikel 11. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente i.c. de Dienst SoZaWe en de aanbieder. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de Dienst om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het tweede lid genoemde jaarlijkse cliëntvervalsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de Wmo 2015.

Artikel 12. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de wet is bepaald dat het dagelijks bestuur personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.

In aanvulling op het bovenstaande wordt door het dagelijks bestuur een regeling opgesteld over het doen van meldingen en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het dagelijks bestuur adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

Artikel 13. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

Algemeen

Het dagelijks bestuur kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door derden (aanbieders) laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden en de op grond van artikel 2.6.6, tweede lid, gestelde nadere regels in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Met artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is uitvoering gegeven aan artikel 2.6.6, tweede lid van de wet. Het artikel bepaalt aan welke eisen ten minste moet worden voldaan om een goede prijs-kwaliteitverhouding te borgen.

De regels hebben tot doel dat een vaste prijs of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van het dagelijks bestuur door derden worden verleend, zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het Dienstbestuur (artikel 2.1.1 van de wet) en de gecontracteerde aanbieders (artikel 3.1 van de wet).

Er wordt gerefereerd aan het begrip voorziening, dat op grond van artikel 1.1.1 van de wet zowel een algemene voorziening als een maatwerkvoorziening kan betekenen. Het artikel ziet (daarnaast) enkel op diensten als onderdeel van een voorziening. Dat betekent een beperking van de reikwijdte van het artikel. De eis voor de continuïteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 ziet enkel op diensten die in het kader van een maatwerkvoorziening wordt geleverd. Dit volgt uit artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet.

Voor de volledigheid wordt vermeld dat het artikel alleen toeziet op overeenkomsten die het dagelijks bestuur sluit met derden over opdrachten in het kader van de uitvoering van deze wet. Het toekennen van een subsidiebeschikking is niet het sluiten van een overeenkomst voor een opdracht voor een dienst. Artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en artikel 12 zien dan ook niet toe op subsidies. Vanzelfsprekend kan bij de bepaling van het toe te kennen subsidiebedrag wel gebruik worden gemaakt van de genoemde kostprijs-elementen.

Op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 dient het dagelijks bestuur voor het vaststellen van de vaste prijs of reële prijs rekening te houden met de vastgestelde kwaliteit van de dienst en de continuïteit van de relatie tussen cliënt en hulpverlener. Met het derde lid van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 wordt een vaste prijs of reële prijs nader geconcretiseerd. De kostprijs-elementen waar het dagelijks bestuur ten minste een vaste prijs of reële prijs op moet baseren staan daarin vermeld en zijn opgenomen in het tweede en derde lid van artikel 12.

Een vaste prijs of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht (artikel 3, derde lid, onderdeel a, - een beroepskracht is een natuurlijk persoon die de ondersteuning uitvoert; dit kan zowel een zelfstandige zonder personeel zijn als een werknemer), waaronder de loonkosten en de overige kosten voortvloeiend uit de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst, de kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid en de overige kosten van wettelijke verplichtingen verbonden aan het leveren van een dienst. Het gaat hierbij onder meer om wettelijke verplichtingen als werkgeverspremies, wettelijke sociale verzekeringen en pensioenpremies, wettelijk verlof, wettelijke verplichtingen op het gebied van arbeidsomstandigheden en overige wettelijke verplichtingen die het leveren van de dienst met zich mee brengt. Als uitgangspunt geldt dat een aanbieder beroepskrachten inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden (de eisen aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, zie artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet). Het dagelijks bestuur zal zich dus een beeld moeten vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het dagelijks bestuur baseert een reële prijs vervolgens op de collectieve arbeidsovereenkomsten die door de aanbieder in de betreffende sector moeten worden gehanteerd. In Nederland zijn immers bij veel aanbestedingen de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomsten van toepassing en daarmee gelden de bepalingen voor alle werknemers in de betreffende sector. Als op een beroepskracht geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, omdat het bijvoorbeeld gaat om een zelfstandige zonder personeel of een buitenlandse aanbieder (Europese aanbesteding), wordt van het dagelijks bestuur evengoed verwacht een reële kostprijs te hanteren die qua arbeidsvoorwaarden gelijk is aan de positie van een werknemer (immers de Dienst is al gebonden aan één kwaliteitsniveau).

en de wijze van kostprijsopbouw te motiveren. Bij een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst kan bij een Europese aanbesteding hetzelfde niveau aan arbeidsvoorwaarden worden geëist. Immers via de Wet arbeidsvoorwaarden grensoverschrijdende arbeid (Waga) waarmee de Europese Detacheringsrichtlijn is omgezet in Nederlandse wetgeving, zijn de kernbepalingen van deze algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten ook van toepassing op gedetacheerde werknemers van dienstverleners uit andere EU-lidstaten die hier (tijdelijk) werken. Indien er geen sprake is van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst en de werkgever geen partij is bij een afgesloten bedrijfstak-cao gelden de wettelijke minimumnormen zoals opgenomen in de Wet minimumloon en vakantiebijslag.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijselementen als een redelijke mate van overheadkosten (derde lid, onderdeel b), een voor de sector reële mate van niet productieve uren van beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg (derde lid, onderdeel c), reis- en opleidingskosten (derde lid, onderdeel d), indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst (derde lid, onderdeel e) en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen (derde lid, onderdeel f).

Vanuit het oogpunt van kostenbeheersing kunnen het dagelijks bestuur en derden afspraken maken om bepaalde kostenverhogende activiteiten die niet aan de directe dienstverlening zijn gerelateerd, zoals gemeentelijke rapportageverplichtingen, niet meer te doen of de administratieve lasten terug te brengen. Dergelijke afspraken tussen het dagelijks bestuur en derden kunnen een reële prijs verlagen.

Het vaststellen van een reële prijs door het dagelijks bestuur sorteert pas effect als duidelijk is voor welk proces het dagelijks bestuur die prijs dient te gebruiken. De vastgestelde reële prijs dient zijn plaats te krijgen in de aanbestedingsprocedure en in de overeenkomst met de derde. Er moet na gunning nog een overeenkomst met de betrokken ondernemer worden gesloten. De mededeling van de gunningsbeslissing betekent immers nog niet dat een overeenkomst tot stand is gekomen (zie ook artikel 2:129 van de Aanbestedingswet 2012). Het dagelijks bestuur dient op grond van artikel 2.114, eerste lid, van de Aanbestedingswet 2012 en artikel 2.6.4, tweede lid, van de wet, de overheidsopdracht te gunnen op grond van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving. Overigens kan het dagelijks bestuur in afwijking van artikel 2.114, tweede lid, van de Aanbestedingswet 2012 een overheidsopdracht niet enkel op grond van het criterium de laagste prijs gunnen (artikel 2.6.4, derde lid, van de wet). Het dagelijks bestuur moet bij het criterium "economisch meest voordelige inschrijving" in de aankondiging van de opdracht bekendmaken welke nadere criteria hij toepast met het oog op de toepassing van dat criterium (artikel 2:115 van de Aanbestedingswet 2012). Die nadere criteria kunnen onder meer prijs en kwaliteit betreffen. De toepassing van het criterium "prijs" betekent dat de inschrijving met de laagste prijs het beste scoort op dat criterium. De vastgestelde reële prijs wordt opgenomen in de aankondiging of de aanbestedingsstukken als eis zodat een inschrijving geen prijs bevat die lager is dan de vastgestelde reële prijs. De vaststelling van de reële prijs betreft een besluit van het dagelijks bestuur ter voorbereiding op een privaatrechtelijke rechtshandeling (gunningsbeschikking) waartegen geen beroep kan worden ingesteld (artikel 8:3 van de Awb). De reguliere rechtsbescherming bij aanbestedingsprocedures staat uiteraard gewoon open. Aan dit besluit moet een zorgvuldige afweging ten grondslag liggen (artikel 3:4 van de Awb). De inschrijvingen die niet voldoen aan de eis van de reële prijs zijn ongeldig. Het dagelijks bestuur dient ongeldige inschrijvingen ter zijde te leggen, de betrokken ondernemers komen niet meer in aanmerking voor de gunning. Het artikel vormt dus een toetsingskader voor het gunnen van de overheidsopdracht voor maatschappelijke ondersteuning en vult deze bevoegdheden op grond van de Aanbestedingswet 2012 nader in op grond van artikelen 2.6.4 en 2.6.6 van de wet. Het is dus van belang om de reële prijs goed en objectief te onderbouwen. Deze artikelen vormen een lex specialis ten opzichte van de algemene bevoegdheden van de Aanbestedingswet 2012. Artikel 5.4 maakt, zoals eerder aangehaald, geen onderscheid tussen diensten in het kader van een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening.

Afzonderlijke leden

Eerste lid

In dit artikel wordt geregeld dat het dagelijks bestuur voor het leveren van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4. van de wet, of een vaste prijs vaststelt of een reële prijs vaststelt die geldt als ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het dagelijks bestuur een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Indien het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

Tweede lid

Bij het vaststellen van de prijs dient het dagelijks bestuur rekening te houden met de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder met de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet en met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld

in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeenten, in ons geval voor de Dienst. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt, moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt indien de Dienst een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Derde lid

Het dagelijks bestuur moet de vaste prijs of de reële prijs minimaal baseren op de in dit artikel genoemde kostprijs-elementen. De opsomming in dit lid is niet uitputtend. De Dienst kan er elementen aan toevoegen.

Vierde lid

Het vierde lid biedt het dagelijks bestuur de mogelijkheid om geen vaste of reële prijs te bepalen op basis van de genoemde kostprijs-elementen maar de bepaling van de hoogte van een reële prijs over te laten aan de inschrijvende partijen. Het dagelijks bestuur legt hierover verantwoording af aan het algemeen bestuur.

Hoofdstuk 7. Waardering mantelzorgers

Artikel 14. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

De bepaling in het eerste lid betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.6 van de Wmo 2015. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het dagelijks bestuur zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de aan de dienst SoZaWe deelnemende gemeenten.

Artikel 2.1.6 van de wet stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de aan de Dienst SoZaWe deelnemende gemeenten. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding aan het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 2.3.2. lid 1 van de wet is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die zich met een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van de wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Hoofdstuk 8. Klachten, medezeggenschap en inspraak

Artikel 15. Klachtregeling

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn.

In het eerste lid is een bepaling opgenomen over het klachtrecht. Deze bepaling is niet verplicht op grond van de Wmo 2015 en is hier opgenomen in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met de eenvoudige bepaling van het eerste lid worden volstaan.

In het tweede lid is een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder d, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist. De aanbieder is ten aanzien van alle in de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet).

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een medewerker van de Dienst, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek in het kader van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2. eerste lid van de wet is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de cliënt niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uitlating, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder).

Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de Dienst voor het indienen van de klacht open.

In het derde lid is bepaald dat het dagelijks bestuur toeziet op de naleving van de klachtenregeling door de aanbieders.

Artikel 16. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder.

Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten. In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen.

De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de Wmo 2015).

In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het dagelijks bestuur aangegeven om te zorgen dat die verplichting door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 17. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015.

Met het derde lid wordt het aan het dagelijks bestuur overgelaten de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 18. Gegevens verwerking en Privacy

Artikel 19 Pilot

Dit artikel maakt het mogelijk om bij wijze van experiment en niet gehinderd door de op dat moment geldende plaatselijke regelgeving de mogelijkheden van de Wmo 2015 zo maximaal mogelijk te benutten. Aan de Wmo 2015 moet dus wel worden voldaan.

De verordening wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Omdat het buiten spel zetten van enkele bepalingen uit deze verordening de rechtszekerheid van de burger kan aantasten, moet met een pilot eveneens worden ingestemd door dat algemeen bestuur.

Artikel 20. Nadere regels en hardheidsclausule

Juist omdat het in de Wmo 2015 om maatwerk gaat, zal het dagelijks bestuur er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard. Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afweging gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als ondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie, kan de hardheidsclausule worden toegepast. De aanvrager kan ook een beroep doen op de hardheidsclausule.

Artikel 21. Overgangsbepalingen

In het eerste lid is bepaald dat de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân wordt ingetrokken.

In het tweede lid is duidelijk gemaakt dat bestaande rechten doorlopen, totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden.

In het derde lid is bepaald dat aanvragen die voor de inwerkingtreding van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân zijn ingediend maar waarop bij de inwerkingtreding nog niet is beslist, worden afgedaan op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân. Indien er een situatie ontstaat die voor de aanvrager nadelige gevolgen heeft, wordt de aanvraag echter afgehandeld krachtens de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân.

In het vierde lid is voor lopende bezwaarschriften bepaald dat deze volgens de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 Dienst SoZaWe Nw. Fryslân worden afgedaan.

Artikel 22. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van deze verordening en legt vast hoe de verordening dient te worden aangehaald.